

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny ma posiedzeniu w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN Wiesław Błuś (sprawozdawca)

Sędziowie: SN Jerzy Kuźniar

SN Tomasz Artymiuk

Protokolant Katarzyna Wojnicka

w sprawie sędziego Sądu Rejonowego H. W., po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2015 r. odwołania wniesionego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego w Sądzie Okręgowym w [...] od postanowienia Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego w [...] z dnia 10 października 2014 r.,

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 maja 2014 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Okręgowego przedstawił sędziemu Sądowi Rejonowego H. W. zarzut, że:

„w nieustalonych datach, w okresie od 20.05.2011 roku do dnia 1.05.2014 roku, bez zawiadomienia Prezesa Sądu Okręgowego we właściwym terminie, o zamiarze podjęcia dodatkowego zatrudnienia na stanowiskach dydaktycznych, w trybie art. 86 § 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku -Prawo o ustroju sądów powszechnych, Dz. U. Nr 98 poz. 1070 z późn. zm., prowadził zajęcia dydaktyczne na wyższych uczelniach oraz w ośrodkach szkoleniowych

dla samorządu terytorialnego i administracji rządowej w zakresie gospodarki nieruchomościami, czym w sposób oczywisty i rażąco obraził przepisy prawa o ustroju sądów powszechnych oraz uchybił godności sprawowanego urzędu, tj. przewinienia służbowego z art. 107 § 1 usp”.

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny postanowieniem z dnia 10 października 2014 r. przekazał sprawę Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Okręgowego w celu uzupełnienia istotnych braków postępowania dyscyplinarnego w postaci:

- 1) ustalenia, w jakich konkretnie datach i miejscach obwiniony przeprowadził zajęcia dydaktyczne, o których mowa we wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej oraz jaka była ilość tych zajęć,
- 2) ustalenia, w jakich jednostkach obwiniony faktycznie przeprowadził zajęcia dydaktyczne w zarzucanym okresie,
- 3) ustalenia, czy obwiniony był zatrudniony (w rozumieniu art. 86 § 1 u.s.p.) w jakichkolwiek jednostkach poza Sądem Rejonowym,
- 4) ustalenia, czy obwiniony prowadził zajęcia nie będąc zatrudniony, a jeżeli tak, to w oparciu o jakie umowy,
- 5) ustalenia, czy obwiniony otrzymał wynagrodzenie z tytułu prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Odwołanie od powyższego postanowienia złożył Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego w Sądzie Okręgowym. Zarzucił oczywistą bezzasadność postanowienia, wobec braku przesłanek do jego wydania przewidzianych w art. 345 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do rozpoznania przez Sąd pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Nie ulega wątpliwości, że zgodnie z art. 128 u.s.p. w postępowaniu dyscyplinarnym znajduje odpowiednie zastosowanie art. 345 § 1 k.p.k. Przekazanie sprawy rzecznikowi dyscyplinarnemu w celu uzupełnienia postępowania jest zatem dopuszczalne, jeżeli akta sprawy wskazują na istotne braki tego postępowania, zwłaszcza na potrzebę poszukiwania dowodów, a dokonanie niezbędnych czynności przez sąd dyscyplinarny powodowałaby znaczne trudności.

Należy pamiętać, że zadaniem rzecznika jest tylko wyjaśnienie okoliczności i utrwalenie dla sądu dowodów wyłącznie w niezbędnym zakresie. Inną kwestią jest jednak zakres przedmiotowy czynności dowodowych jakie rzecznik powinien przeprowadzać w ramach swego postępowania wyjaśniającego. Artykuł 114 § 1 u.s.p. zakłada, że zadaniem rzecznika jest jedynie „wstępne” wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia znamion przewinienia, a tym samym także okoliczności samego zdarzenia i sprawstwa określonego sędziego. W orzecznictwie trafnie wskazuje się, iż pod rządem k.p.k. z 1997 r. nie istnieje już obowiązek, aby postępowanie przygotowawcze, a więc i postępowanie wyjaśniające w postępowaniu dyscyplinarnym prowadzonym przeciwko określonemu sędziemu, wszechstronnie wyjaśniało okoliczności sprawy i zabezpieczało dowody dla sądu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2003 r., SNO 1/03, LEX nr 471876). Nie chodzi tu jednak o całkowite - jak w niniejszej sprawie - pomijanie czynności dowodowych w tym etapie postępowania.

Rację miał Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny, twierdząc, że w przedmiotowej sprawie zachodzą istotne braki postępowania dyscyplinarnego, których uzupełnienie przez Sąd Dyscyplinarny powodowałoby trudności i przedłużenie postępowania. Zgodzić się należy ze stwierdzeniem, że w zgromadzonym materiale dowodowym brak jest niezbędnych do rozpoznania

sprawy danych. Analiza akt sprawy prowadzi jedynie do ustalenia, iż obwiniony mógł prowadzić zajęcia dydaktyczne w szeregu jednostkach. Fakt ten, w żaden sposób nie został jednak odpowiednio potwierdzony. Wprawdzie, do wniosku o ukaranie zostały dołączone wydruki ze stron internetowych zapowiadające, z datą przysługą: rodzaj, tematykę i miejsce prowadzenia zajęć przez obwinionego, to jednak nie zostało ustalone czy ostatecznie w zakresie, przede wszystkim podmiotowym, doszło do ich realizacji.

Przeprowadzeniu prawidłowych ustaleń faktycznych nie czynią w pełni zadość znajdujące się w aktach sprawy, ani kopie oświadczeń majątkowych obwinionego, w których obwiniony ogólnie oświadczył, iż w latach 2011-2013 uzyskiwał dochody z praw autorskich oraz przeprowadzanych zajęć w szkołach wyższych i innych ośrodkach dydaktycznych, ani pisemne oświadczenia obwinionego, w których ogólnie podał, iż od ponad 20 lat jako współpracownik uczelni wyższych i jednostek szkoleniowych prowadzi zajęcia dydaktyczne, ani statystyka dotycząca pracy obwinionego za okres od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2013 r., ani też odpis nieprawomocnego wyroku Sądu Dyscyplinarnego z dnia 19 maja 2014 r., dotyczącego obwinionego, lecz w zakresie całkowicie odmiennych zarzutów.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny podziela zdanie Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego, że w przedmiotowej sprawie obowiązkiem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w Sądzie Okręgowym w [...] było od samego początku prawidłowe przeprowadzenie odpowiednich dowodów, umożliwiających dokładne określenie okoliczności czynu zarzucanego obwinionemu, takich jak: czas i miejsce wykonywania obowiązków dydaktycznych, sposób zatrudnienia, rodzaj i nazwa jednostki dydaktycznej, wysokość wynagrodzenia w związku z możliwym prowadzeniem przez H. W. zajęć dydaktycznych, bez zawiadomienia Prezesa

Sądu Okręgowego we właściwym terminie o zamiarze podjęcia dodatkowego zatrudnienia na stanowiskach dydaktycznych, w trybie art. 86 § 4 u.s.p.

Konsekwencją powyższych braków jest także nieprawidłowa konstrukcja zarzutu sformułowanego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Okręgowego wobec sędziego Sądu Rejonowego H. W.

Zarzut przedstawiony we wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej z dnia 7 lipca 2014 r., nie odpowiada bowiem wymogom stawianym przez prawo, gdyż nie zawiera dokładnego określenia zarzucanego obwinionemu czynu. Treść art. 114 § 4 *in fine* u.s.p. wyraźnie formułuje nakaz zawarcia tego elementu. Proponowany przez autora odwołania sposób podejścia do omawianego zagadnienia ignoruje jasno zredagowany wymóg.

Mając powyższe na uwadze należało orzec, jak na wstępie.